

FYLKESMANNEN I ROGALAND UTDANNINGSAVDELINGA

TILSYN MED BOKN KOMMUNE

TIDSPUNKT: Våren 2007   Vår ref: 07/230

**KOMMUNEN SI
ADRESSE:** Bokn kommune, 5561 Bokn

KOMMUNENR: 1145

TILSYNSGRUPPE: Kjell Ivar Dversnes og Vivild Omdal Bredal

**KONTAKTPERSON
I KOMMUNEN:** Seksjonssjef Dag Halvorsen

Heimel for tilsynet:

Opplæringslova § 14-1 andre og tredje ledd, jf. delegasjonsrundskriv F-16/04 frå Utdannings- og forskingsdepartementet og delegasjonsbrev datert 02.03.05 frå Utdanningsdirektoratet.

Tema for tilsynet:

Tilsynet skal kontrollere om skoleeigar oppfyller lova sine krav til gratis grunnskoleopplæring, jf. opplæringslova § 2 - 15, og om skoleeigar har eit forsvarleg system for å ivareta lovkravet, jf. opplæringslova § 13-10 andre ledd.

Fylkesmannen avdekte følgjande under tilsynet:

- **Avvik 1: Bokn kommune har ikkje eit system som hindrar at det blir kravd eigenbetaling ved avslutningsturar i skolens regi**

Kjell Ivar Dversnes
tilsynsleiar

Vivild Omdal Bredal
førstekonsulent

Innhald:

1. Innleiing
2. Dokumentgrunnlag
3. Gjennomføring
4. Avvik
5. Merknader

1. Innleiing

Rapporten er utarbeidd etter tilsyn i alle kommunar i Rogaland.

Det blei ført tilsyn med:

- Opplæringslova § 2-15

Formålet med tilsynet var å vurdere om kommunane følgjer regelen om rett til gratis offentleg grunnskuleopplæring i opplæringslova 2-15, og om skoleeigar har eit forsvarleg system for å ivareta lovkravet, jf. opplæringslova § 13-10 andre ledd.

Tilsynet inngår som ein del av tilsynsverksemda hos Fylkesmannen og er heimla i opplæringslova § 14-1, jf. rundskriv F-06-04 og delegasjonsbrev av 02.03.05 frå Utdanningsdirektoratet

Tilsynsteam og tilsynsmetode

Tilsynsteamet hos Fylkesmannen har bestått av førstekonsulent Vivild Omdal Bredal og rådgivar Kjell Ivar Dversnes.

Fylkesmannen gjennomfører tilsyn etter ulike metodar. Tilsynet blei denne gangen gjennomført ved spørjeskjema til alle kommunane, der vi bad kommunane svare på konkrete spørsmål vedrørande gratisprinsippet.

Desse spørsmåla blei stilt:

1. Korleis informerer kommunen/skolane dei føresette om retten til gratis grunnskuleopplæring?
2. Korleis finansierer kommunen/skolane andre aktivitetar/ekskursjonar som blir gjennomførte i regi av skolen? Krev nokre aktivitetar at elevane har særskilt utstyr?
3. Korleis blir eventuelle avslutningsturar eller - samlingar for 10. årssteg organiserte og finansierte?
4. Praktiserer skolane i kommunen ordningar med til dømes "klassekasse"? Korleis blir dette i tilfelle organisert, og korleis blir midlane brukte?
5. Har kommunen utarbeidd felles retningslinjer for korleis skolane skal følgje opp § 2 - 15, og er desse rutinane i tilfelle skriftleggjorde?
6. Korleis sikrar kommunen seg kjennskap til skolane sin praksis i forhold til Opplæringslova § 2 - 15?

Eventuelle funn ved tilsynet blir formulerte som avvik og/eller merknader.

- **AVVIK** blir definert som mangel på oppfylling av krav fastsett i eller i medhald av lov eller forskrift.
- **MERKNAD** gjeld tilhøve som ikkje blir omfatta av definisjonen for avvik, men som Fylkesmannen meiner det er nødvendig å påpeike slik at kommunen kan betre forholda.

Forhold som er definerte under avvik, **skal** utbetrast innen 15. september 2007. Forhold som er definerte under merknad, bør utbetrast.

2. Dokumentgrunnlag

Følgjande dokument er lagde til grunn:

- Opplæringslova av 17. juli 1998
- Forskrift til opplæringslova
- Ot. prp. 94 (2001-2002)
- Inst. O. nr. 43(2002-03)
- Rundskriv F-14-03
- Brev frå Fylkesmannen til kommunane 15.1.07
- Oppfølgingsbrev frå Fylkesmannen til kommunane 29.3.07
- Svar frå kommunane på brev av 15.1.07 og 29.3.07

3. Gjennomføring

Tilsynet omfatta følgjande aktivitetar:

Varsel om brevtilsyn:	15.01.07
Oppfølgingsbrev:	29.03.07
Utdjupande svar frå kommunane:	våren 2007
Sakshandsaming hos fylkesmannen:	mai - juni 2007

4. Avvik

- **Avvik 1: Bokn kommune har ikkje eit system som hindrar at det blir kravd eigenbetaling ved avslutningsturar i skolens regi**

Avvik frå: Opplæringslova § 2-15, jf § 13-10, andre ledd

Lovkommentar:

Gratisprinsippet inneber at kommunen ikkje kan krevje betaling for undervisningsmateriell og aktivitetar som er nødvendige for å gjennomføre grunnskoleopplæringa i samsvar med lov og forskrift. Døme på slike aktivitetar er utgifter til transport, kost og losji i samband med leirskoleopphald eller andre tematurar, og eventuelle transportutgifter eller utgifter til

inngangsbilletter ved ekskursjonar og nødvendig transport i skoletida til symjehall og bibliotek.

Kommunen kan heller ikkje krevje at elevane eller deira føresette skal dekkje utgifter til aktivitetar som går føre seg utanom ordinær skoletid, når desse aktivitetane er ledd i at skolen gjennomfører oppgåvene i samsvar med lov og forskrift.

Avviket er basert på følgjande observasjon:

I følgje opplysningar frå kommunen er avslutningsturane på 10. trinn initiert av foreldra, mens sjølve turen er ein del av opplæringstilbodet. Lærar deltar på turen, skolens ordensreglement gjeld, turen står på skolens årsplan og skolen planlegg det faglege innhaldet i turen. Turen blir å rekne som ein del av skolens opplæringstilbod og fell inn under opplæringslova § 2-15.

Vedtaket i formannskapet 30.11.04, sak 129/04 punkt 4, der det står at ”dersom finansiering av ein ekskursjon/tur krev økonomisk medverknad frå foreldre eller elevar, må turen godkjennast av samarbeidsutvalet” strir mot pkt 3 i same sak, samt opplæringslova § 2 - 15.

Det er heller ikkje gitt tilstrekkeleg informasjon om gratisprinsippet frå kommunen.

5. Merknader

Det ble ikkje gitt merknader under tilsynet